

ÎNTRU SLAVA SFINTEI ȘI CELEI DE O FIINȚĂ,
DE VIAȚĂ FĂCĂTOAREI ȘI NEDESPĂRȚITEI TREIMI

VIETILE SFINȚILOR PE TOT ANUL

DUPĂ SINAXARELE DIN MINEIE,
ALE SFINȚILOR NOU-CANONIZAȚI
ȘI
ISTORICUL UNOR ÎCOANE FĂCĂTOARE
DE MINUNI ALE MAICII DOMNULUI

*Se tipărește cu binecuvântarea
Prea Sfințitului Părinte GALACTION
Episcopul Alexandriei și Teleormanului*

Editura Cartea Ortodoxă
Alexandria • 2020

CUPRINS

Sfințenia – Împlinirea umanului	3
Luna septembrie	5
Luna octombrie	45
Luna noiembrie	96
Luna decembrie	144
Luna ianuarie.....	191
Luna februarie	232
Luna martie	263
Luna aprilie.....	301
Mai	335
Luna iunie.....	362
Luna iulie.....	393
Luna august	427
Sinaxarele din Triod.....	462
Sinaxarele din Penticostar.....	501

SFINȚENIA – ÎMPLINIREA UMANULUI

„Minunat este Dumnezeu întru Sfinții Lui“
(Psalmul LXVII, 36)

Ilustru teolog aparținător imigrației ruse care s-a stabilit la Paris – părintele George Florovsky ne încredințează că: „În sfinți cinstim îndumnezeirea naturii umane, iubirea lui Dumnezeu față de ei“¹.

Esența vieții sfinților și a cinstirii lor nu poate fi mai bine exprimată decât arătându-se că întotdeauna este vorba de faptul că Dumnezeu se manifestă ca Duh Sfânt în chip minunat în sfinții Săi.

Sfințenia este înțeleasă ca finalitate a persoanei umane, realizabilă prin exemplele concrete ale sfinților. De aici rolul pedagogic și în special mijlocitor la Dumnezeu al sfinților prin acea „communio sanctorum“ în legătura strânsă dintre „biserica luptătoare“ și „cea triumfătoare“.

Creștinul adevărat trebuie să fie un sfânt. Așa a cerut Mântuitorul când a zis: „Fiți dar și voi desăvârșiți, precum și Tatăl vostru Cel din ceruri desăvârșit este“ (Matei V, 48).

„Sfințenia creștină este un lucru mare și greu, în adevăr, spunea Profesorul Teodor M. Popescu – dar ea nu este peste putința creștinului și dovada aceasta este dintru început făcută; cei dintâi creștini se numeau SFINȚI (Faptele Apostolilor 9, 15, 52) și trăiau ca sfinții. Și sfântă a fost în mare parte viața creștinilor, timp de secole, încât se mirau păgânii de virtuțile lor, deși îi urau“².

Nichifor Crainic autorul lucrării cu al cărui nume am intitulat prefața noastră, consideră că adevărata teologie a Bisericii Ortodoxe este cea mistică.

Aceasta pentru, că: „Teologia mistică are în vedere termenul ultim la care poate ajunge omul răscumpărat și pornit în sus pe calea adevărului și vieții deschisă de Domnul Cel care S-a întrupat. Iar termenul acesta ultim e asemănarea omului cu Dumnezeu, sau îndumnezeirea harică a omului.

De aceea Teologia mistică se mai numește și „știința sfinților“ fiindcă obiectul ei e un lucru cu totul împlinit numai dincolo de ordinea vremelnică, în ordinea cerească, unde sfinții se bucură de Dumnezeu față către față, inundați de veșnica sa prezență infinită“³, dar a cărei pregustare este accesibilă încă din lumea aceasta prin Biserică.

În acest scop, rostul cinstirii sfinților este covârșitor, de aceea în ortodoxia românească preocupările aghiografice au fost și sunt multiple și variate⁴.

Sfinții Bisericii ca oameni care au realizat și au pilduit toate virtuțile, cu jertfa vieții lor de multe ori, au purtat crucea cu eroism în urmarea lui Hristos spre dobândirea sfințeniei.

De aceea „este înălțătoare și mult ziditoare sufletește CUNOAȘTEREA vieții lor, a greutăților ce au biruit, a marilor lor gânduri, a frumoaselor lor însușiri... a întregii lor lupte pentru a se birui pe ei înșiși, ispitele și piedicile ce le stau în cale.

Nu este nici un creștin atât de neputincios, atât de neajutorat, decât dacă nu dorește mântuirea sufletului lui, ca să nu poată să se facă mai bun decât este, mai drept, mai smerit, mai răbdător, mai curat, mai cumpătat, mai plăcut lui Dumnezeu, cu viața și cu faptele sale“⁵.

Dobândirea sfințeniei este prin urmare preocuparea esențială a Bisericii prin mijloacele sale harice în istorie.

„Biserica nu uită că este alcătuită (și) din păcătoși. Cum spune Sfântul Efrem Sirul, „toată Biserica este o Biserică și a celor care se pocăiesc și a celor ce pier, dar Biserica rămâne la sfârșit o comunitate amestecată, cuprinzând și grâu și neghină“.

„Biserica este fără de păcat, dar nu este niciodată fără păcătoși“. Bine spun Sfinții Părinți respectiv Sfântul Ambrozie, că „nu în sine ci în noi este rănită Biserica“, dar tot Sfântul Ambrozie ne implora să

¹ „On the Prize of High Calling“ p. 36, apud Karl Christian Felmy, „Dogmatica experienței ecleziale“, trad. Pr. Prof. dr. Ioan Ică, Ed. Deisis, Sibiu 1999, p-177.

² „Meditații Teologice“ Ed. Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, 1997, p.124.

³ „Sfințenia împlinirea umanului“, TRINITAS, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași 1993, p. 14.

⁴ A se vedea: „Proloagele“ Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1991 – 2 vol. În privința istoricului aghiografiei românești în ultima vreme, a se observa studiul Pr. Conf. dr. Gh. I. Drăgulin: „Aghiografia – o ramură istorică, reînnoită în Biserica Ortodoxă din veacul nostru, în „Ortodoxia“, an L (1999) nr. 1-2, pp. 117-128.

⁵ Prof. Teodor M. Popescu, op. cit. p. 125.

UBRIS | We know
books
avem grijă ca nu cumva căderea noastră să rănească
Biserica însăși⁶.

Iată de ce acum când în „lanul“ Bisericii se înmul-
țește îngrijorător de mult „neghina“, apariția edi-
torială a vieților sfinților cuprinse în SINAXARE
(semantica cuvântului trimite la un folos comuni-
tar)⁷ este binevenită și folositoare de suflet.

S-ar putea spune că ea reflectă grija Bisericii în
sensul arătat.

Binecuvântând apariția tipografică a Sinaxare-
lor reunite într-un volum, îndemnăm cititorii cu
cuvintele sfântului Apostol Pavel la stăruința de
a „ne curăți pe noi de toată întinarea trupului și a

duhului desăvârșind sfințenia în frica lui Dumne-
zeu“ (II Corinteni, VII, 1) convinși că aceasta este
împlinirea umanului.

Cu arhieresti binecuvântări,

f Galaction

10 februarie 2002

La sărbătoarea Sfântului
Mucenic Haralambie

⁶ Pr. Prof. Boris Bobrinsky, „Împărțășirea Sfântului Duh“ EIBMBOR, 1999, p. 442.

⁷ Sinaxar = prezentare pe scurt a Sfântului sau Sfinților sărbătoriți într-o zi, inserată în slujba utreniei după peasna a șasea
în Minei sau Triod, cf. Pr. Ion M. Stoian, „Dicționar Religios“, Ed. Garamond, p. 253.

LUNA SEPTEMBRIE

SINAXAR

În această lună, în ziua întâi, începutul Indictului, adică a anului nou bisericesc.

Trebuie să știm că Biserica lui Dumnezeu prăznuiește Indictul, luând obicei de la cei bătrâni; că era obicei, la romani, să se facă începătura anului de la acest Indiction. Că Indictionul la romani însemna: poruncă și arătare. Și pentru că în această zi a intrat Domnul nostru Iisus Hristos în Sinagoga iudeilor, și dându-I-se cartea lui Isaia prorocul, și deschizând-o a aflat locul unde era scris: «Duhul Domnului peste Mine, pentru care M-a uns a binevesti săracilor, a vindeca pe cei zdrobiți la inimă, a propovădui robilor slobozenie și orbilor vedere. A slobozi pe cei sfărâmați întru ușurare, a propovădui anul Domnului cel primit». Apoi dând cartea slugii și șezând a zis: «Că astăzi s-a plinit Scriptura aceasta în urechile voastre». Cât s-au și mirat popoarele de cuvintele darului ce ieșeau din gura Lui.

[1] Tot în această zi, se face pomenirea minunii săvârșită de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, la Mănăstirea Miasina; și pomenirea incendiului cel mare de acolo.

Pomenirea Născătoarei de Dumnezeu din Mănăstirea Miasinilor se face pentru sfânta icoană făcătoare de minuni a Născătoarei de Dumnezeu, care a fost aruncată în iezerul Gazurului, la Mănăstirea Miasinilor, de frica luptătorilor împotriva icoanelor. Aceasta după multă vreme cu voia lui Dumnezeu a ieșit nestricată.

Iar pomenirea incendiului se face, căci s-a întâmplat pentru păcatele noastre de s-a făcut ardere foarte mare în cetatea împărătească în zilele lui Leon împăratul, și au ars cea mai multă parte a cetății timp de șapte zile.

[1] Tot în această zi, pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Simeon Stâlpnicul.

Simeon s-a născut în satul Sisan din Capadocia, într-o familie de păstori. Pe când era tânăr, ascultând Fericiirile, a fost profund mișcat și s-a hotărât să devină monah. Răvna sa pentru posturi și nevoiță a crescut repede. Date fiind nevoițele lui foarte aspre, temându-se că frații vor vrea să-i urmeze pilda trăirii lui, și se vor vătăma, starețul îi cere să se retragă din mănăstirea lui. Simeon va trăi atunci o vreme într-un puț sec, în munții din apropiere. Starețul fiind muștrat într-o vedenie pentru îndepărtarea Sfântului Simeon din mănăstire, monahii l-au căutat, rugându-l să se întoarcă înapoi. La scurtă vreme el a plecat din nou, și s-a închis într-o chilie mică săpată în piatră, unde a postit 40 de zile. Aici s-a nevoit trei ani. Mulțimi de oameni au început să vină la el pentru a primi vindecare și pentru a afla mai multe despre credința creștină. Atunci Simeon, căutând să se îndepărteze de ei, s-a urcat pe un stâlp înalt de 16 m. și a început să trăiască acolo într-o chilie mică, petrecându-și zilele în rugăciune și post. Stătea în picioare sau așezat, la rugăciune, săptămâni întregi. Nu se poate spune însă că era rupt de lume. El scria scrisori și primea chiar și oaspeți, care urcau la el pe o scară. Mulți l-au amenințat și l-au

batjocorit, dar încă și mai mulți au fost profund impresionati de rugăciunea și postul lui neîntrerupte. Între cei care îi ascultau învățăturile se numărau și împăratul Teodosie al II-lea al Romei și soața lui, împărăteasa Aelia Eudoxia, precum și Fericita Genoveva a Parisului. Scrisoarea lui către împăratul Leon al Constantinopolului în sprijinul Sinodului de la Calcedon era foarte respectată. Mulți veneau la el ca să-l asculte și chiar ca să fie botezați de el: „Teodoret spune că Sfântul Simeon a ajuns atât de cunoscut la Roma încât arabii nomazi au crezut cu miile în Iisus Hristos și s-au botezat datorită lui; Regele Persiei a trimis soli ca să afle mai multe despre viața lui, iar Regina a cerut să i se aducă untdelemn binecuvântat de acesta. Sfântul Simeon a fost și un mare apărător al dreptei învățături de credință, susținând Ortodoxia Sfântului Sinod de la Calcedon înaintea multora care fuseseră înșelați de învățăturile monofizitilor, între care și fața de împărăteasa Eudoxia, văduva împăratului Teodosie cel Tânăr. A adormit în pace la vârsta de șaizeci și nouă de ani, în anul 459, după o viață de multe și mari nevoițe“. La trei zile după adormirea lui, trupul său a fost coborât din chilia sa de pe stâlp, iar moaștele sale au fost trimise la Antiohia.

[1] Tot în această zi, pomenirea Cuvioasei Marta, maica Cuviosului Simeon, și a Cuvioasei Evantia și a adormirii lui Isus a lui Navi.

Acest Isus a fost al lui Navi, și următor lui Moise, celui ce a fost dătător de Lege evreilor. Acesta a luat și cetatea Ierihonului, care era a celor de alt neam. El a văzut pe Arhistrategul Mihail ținând în mână spadă, și aflând el că acesta este mai-marele Voievod al puterii Domnului, lepădându-și armele, a căzut la picioarele lui. Însă dând el război cu cei de alt neam, și fiind gata să apună soarele, având el osârdie spre război, rugatu-s-a lui Dumnezeu și a zis să stea soarele. Și îndată a fost oprit soarele din calea lui să nu apună, până ce a înfrânt Iosub pe cei străini care au fugit, și i-au biruit cu putere. Apoi povățuind el poporul, și trecându-i prin pustie și împărțindu-le pământul făgăduinței, și judecând pe popor douăzeci și șapte de ani, s-a făcut înfricoșător vrăjmașilor. Și arătându-și bărbăția și fapta bună în multe războaie, a murit, și a fost îngropat cu cinste de poporul său.

[1] Tot în această zi, pomenirea Sfințelor 40 de Mucenițe Fecioare, și a lui Amun Diaconul, dascălul lor.

Aceste Sfinte Fecioare erau din Adrianopolul Macedoniei. Și fiind creștine au urmat lui Hristos, având și dascăl pe Diaconul Amun. Fiind prinse de Vaul, ighe-monul Adrianopolului, și mult fiind chinuite ca să se închine idolilor, s-au rugat lui Dumnezeu, și fiind spânzurate, în văzduh, chinuindu-se multe ceasuri, căzând jos, au pierit.

Apoi a fost spânzurat Sfântul Amun, și l-au zgâriat pe coaste, după aceea au pus coif ars pe capul său. Și izbăvindu-se el a fost trimis împreună cu sfințele fecioare de la Bereja la Iraclia Traciei la Licinie tiranul. Și din porunca acestuia, zece dintr-insele au fost băgate în foc, iar la opt, împreună cu dascălul lor, li s-au tăiat capetele; și alte zece, săbii prin gură și prin inimă suferind, s-au sfârșit; șase au fost tocate cu cuțitele; iar celelalte șase s-au mutat la Domnul, fiind arse.

[1] Tot în această zi, pomenirea Sfinților Mucenici și frați buni, Evod, Calist și Ermoghen.

Acești sfinți mucenici, frați buni fiind, precum erau născuți dintr-un pântec, așa s-au născut și duhovnicește prin scaldătoarea cea dumnezeiască pe vremea propovăduirii. Și de vreme ce au fost pârâți către cel mai mare ce era biruitor atunci, că sunt creștini, și cunoscându-se bun-neamul și neîngrozită starea sufletului lor, moarte de sabie asupra lor au rânduit, și așa sfârșindu-și calea muceniciei, la Domnul s-au mutat.

[1] Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Meletie cel nou, care s-a nevoit în muntele Miopolei, și care cu pace s-a săvârșit.

[1] Tot în această zi, pomenirea Sfântului Mucenic Anghel, care a mărturisit în Constantinopol, la anul 1680, și care prin sabie s-a săvârșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

SINAXAR

În această lună, în ziua a doua pomenirea Sfântului Mucenic Mamant.

Acest sfânt era din Gangra, cetatea paflagonilor. Părinții săi erau creștini, și fiind prinși pentru credința în Hristos și băgați în temniță, s-a născut acolo acesta. Murind părinții lui în temniță, fericitul acesta a fost luat de o femeie creștină, anume Ammia, care l-a crescut. Și deoarece copilul striga adesea pe maică-sa zicând mama, ea i-a pus numele Mamant. Iar dacă s-a făcut de cincisprezece ani, aflându-l că este creștin, l-au prins și l-au bătut cu toiege, și spânzurându-i un plumb pe grumaz l-au aruncat în mare. Dar prin dumnezeiască putere, mântuit de primejdie, s-a ascuns într-o peșteră, și se hrănea cu lapte de ciută. Și iarăși prinzându-l, l-au supus la și mai grele chinuri și, spintecându-i se pântecul cu sulite de fier, s-a mutat din lumea aceasta.

[2] Tot în această zi, pomenirea celui între sfinți părintelui nostru Ioan Postitorul, patriarhul Constantinopolului.

Acest între sfinți Părintele nostru Ioan, a trăit pe vremea împărăției lui Iustin, Tiberiu și Mauriciu. Se

născuse în Constantinopol, și fusese lucrător de aur, om evlavios și iubitor de săraci și de străini, și temător de Dumnezeu.

Acesta a primit pe un monah anume Eusebie, ce venea din Palestina. Acesta umblând pe cale de-a dreapta sfântului auzea zicându-i-se: «Nu-ți este îngăduit Avva să mergi de-a dreapta celui mai mare». Prin aceasta Dumnezeu arăta de mai înainte arhieria care avea să i se dea. Apoi a fost cunoscut de Sfântul Eutihie scolasticul și arhierul lui Dumnezeu, care l-a sfătuit să se tundă ca fiind vrednic să intre în rândul clericilor. Fiind el încă diacon, a venit la biserica Sfântului Laurentiu în amiaza zilei. Și a aflat acolo pe un oarecare pustnic, pe care nu-l știa nimeni de unde era venit; și acesta arăta sfântului treptele jertfelnicului. Și iată acolo se vedea mulțime mare de sfinți și glas amestecat de cântare minunată, și toți erau îmbrăcați în veșminte albe strălucitoare. Ajungând el împărțitor și slujitor al banilor bisericii, când se întorcea de la șes și avea numai o pungă, dăruia la săracii ce veneau la el, iar punga nu se golea. Dar ajungând la locul ce se cheamă Boul, un oarecare dintre săraci strigă și zise: «Doamne miluiește până când se va deșerta această pungă». Și numaidecât punga rămase deșartă. Iar sfântul căutând spre acela, cu un chip înfricoșător, îi zise: «Dumnezeu să te ierte, frate».

După adormirea patriarhului Eutihie, voind ca să fie hirotonit, nu se supunea poruncii până ce a văzut această vedenie înfricoșătoare: marea se suia până la cer, și un cuptor de foc înfricoșător și mulțime de îngeri care ziceau așa: «Nu poate fi într-alt chip, ci taci; că altfel vei ispiti și una și alta». Și acestea îi ziceau cu asprime. Atunci, deși nu voia, s-a dat pe sine de a fost hirotonit patriarh al Constantinopolului, petrecând cu nevoiță desăvârșită și cu viață cinstită prin toată fapta bună până la sfârșit.

Acesta trecând pe mare (pe la Evdomon), și făcându-se mare furtună, cu rugăciunea sa și cu semnul crucii, a adus marea la liniște. Ioan Gazeanul, scolasticul, pătimind de curgerea ochilor, și luând împărtașanie de la sfântul, care zicea: «Trupul lui Hristos, Celui ce a tămăduit pe cel din naștere orb», l-a sărutat și s-a tămăduit.

Fiind moarte mare, a dat unui om credincios două coșnițe; una deșartă și alta plină de ghioci, și îi zise: «Stai la locul ce se numește Boul și numără morții câți trec, deșertând ghiocii în coșnița cea deșartă. Și făcând aceasta o dată și de două ori, a cunoscut că în întâia zi au ieșit afară trei sute douăzeci și trei de suflete, și a doua zi făcând asemenea, a cunoscut că a mai încetat puținel. Și făcând aceasta șapte zile, află că s-a potolit de tot molima datorită rugăciunii sfântului.

La înfrânare atât se nevoia, încât n-a băut apă șase luni, fără cât numai miezul unei lăptuci i-a fost și mâncare și băutură, sau puținel pepene; ori struguri sau smochine, schimbându-le. Acestea i-au fost hrana, în treisprezece ani și jumătate ai arhieriei sale. Iar somnul lui era, șezând cu pieptul lipit de genunchii săi. Înfiea o undrea într-o lumânare aprinsă, și când ajungea focul lumânării la undrea, cădea undrea într-un lighean, și se trezea. Iar de se întâmpla să nu audă sunetul undreii, toată noaptea următoare o petrecea fără somn. O dată, o femeie, fiindu-i bărbatul îndrăcit, și năzuind către un oarecare om pustnic, îi zise acela: «Mergi la preasfântul Ioan, patriarhul Constantinopolului, că acela îl va lecui». Și făcând așa n-a greșit, că luând tămăduirea bărbatului ei cu ruga sfântului, se duse veselă la casa ei. Cu ruga acestuia și femei sterpe au născut, și mulți bolnavi s-au tămăduit.

Răposând sfântul cu pace, și mergând preamăritul Nil eparhul să-l sărute, l-a sărutat și sfântul pe el, văzând toți și mirându-se. A fost îngropat înăuntrul altarului Sfinților Apostoli, precum era vrednic, mărind pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh.

[2] Tot în această zi, pomenirea Sfântului Diomid, care fiind spintecat cu sabie, s-a săvârșit; a Sfântului Iulian, căruia zdrobindu-i-se capul cu lemn, s-a săvârșit; a Sfântului Filip, care de sabie s-a săvârșit; a Sfântului Evtihian, care pe grătar de foc s-a săvârșit; a Sfântului Isihie, care sugrumat, s-a săvârșit; a Sfântului Leonid, care de foc s-a săvârșit; a Sfântului Eutihie, care fiind răstignit, s-a săvârșit; a Sfântului Filadelf, căruia îngreunându-i-se grumajii cu piatră, s-a săvârșit; a Sfântului Melanip, care de foc s-a săvârșit; și a Sfintei Partagapia, care în mare s-a săvârșit.

[2] Tot în această zi, pomenirea Sfinților și Dreptilor preoți Eleazar și Finees, și a Sfinților Mucenici Aitala și Amun.

Acești sfinți au fost pârâți către Vaud, ighemonul Adrianopolei din Tracia, că sunt creștini. Deci întrebându-i să-și spună neamul și vrednicia ce au, ei au răspuns că sunt creștini. Apoi poruncindu-le să jertfească la idoli și ei neplecându-se, i-au bătut cu vine de bou atât de mult, încât în bătaie și-au dat sufletele în mâna lui Dumnezeu.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

SINAXAR

În această lună, în ziua a treia, pomenirea Sfântului Sfințitului Mucenic Antim, episcopul Nicomidiei.

Sfântul Antim a fost dus legat la Maximian, unde se aflau de față toate uneltele cele pentru chinuire. Și, de vreme ce-l întrebară, a mărturisit cu îndrăzneală și năvălit de nimeni pe Hristos. Pentru aceea întâi i-au zdrobit coastele, apoi l-au rănit cu fier încins; l-au întins gol deasupra unor hârburi și l-au bătut cu toiege; l-au încălțat cu încălțăminte de aramă arsă în foc, și apoi i-au tăiat capul.

[3] **Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Teoctist, împreună-ajunător cu marele Eftimie, și Sfântul Zinon, care, fiind aruncat în căldare plină de plumb, fierbând cu clocote, s-a săvârșit.**

[3] **Tot în această zi, pomenirea Sfintei Vasilisa, care, fiind aruncată la fiare și luptându-se cu ele, s-a săvârșit.**

Fiind domnitor în Nicomidia Alexandru, care prigonea pe creștini, a fost adusă înaintea lui și sfânta. Domnitorul, văzând neînduplecarea ei, a poruncit să o bată peste obraz, iar ea mulțumea lui Dumnezeu; atunci a poruncit să o dezbrace de îmbrăcăminte și să o bată cu toiege. Iar ea mai mult mulțumea lui Dumnezeu. Și atâta au bătut-o peste tot trupul, încât era o rană peste tot. Apoi a fost supusă la nenumărate chinuri, dar ea striga: «Mulțumescu-Ți Doamne, Dumnezeul meu». Văzând domnitorul că ea socotește chinurile ca niște jucării, a poruncit să fie încins un cuptor și să fie aruncată în el. Sfânta și-a făcut semnul crucii și a intrat în mijlocul văpăii și stând multe ceasuri, a fost păzită nevătămată, așa cum a rămas nevătămată și din alte chinuri. Acestea toate văzându-le domnitorul se minună și, umilindu-se cu sufletul în ce chip sunt judecățile lui Dumnezeu, a căzut la picioarele sfintei zicând: «Miluiește-mă roaba lui Dumnezeu, cerescul împărat, și mă iartă de câte rele am arătat față de tine, și mă fă și pe mine ostaș împăratului tău, de vreme ce, precum zici, primește și pe cei păcătoși».

Atunci sfânta, mulțumind Atotputernicului Dumnezeu, învăță pe domnitor și ducându-l în biserică la Antonie episcopul, l-a botezat. După ce a fost botezat, domnitorul a zis către sfânta: «Roaba lui Dumnezeu, roagă-te pentru mine să fiu iertat pentru cele ce ți-am făcut ție, și să săvârșesc cu bună săvârșire vremea vieții mele». Sfânta făcând rugă, iar Alexandru dând mărire și mulțumită lui Dumnezeu, numai de cât și-a dat sufletul către Domnul. Sfânta, îngropându-i trupul, a ieșit împreună cu episcopul din cetate afară ca la trei mile și, aflând o piatră, a stat pe ea și, rugându-se, a izvorât apă și a băut și a mulțumit lui Dumnezeu; și mergând încă puțin zise: «Doamne, primește duhul meu cu pace». Acestea zicând și, îngenunchind la pământ, s-a dus către Domnul cu bucurie, veselindu-se și mulțumind lui Dumnezeu. Aceasta aflând, episcopul Antonie

a mers de a îngropat-o, făcându-i mormântul lângă piața care izvorăse apă la rugăciunea sfintei.

[3] **Tot în această zi, pomenirea Sfântului Aristion, episcopul Alexandriei, care prin foc s-a săvârșit.**

Acest Sfânt Aristion a fost episcop al Alexandriei, și învăța la arătare liber cuvântul lui Hristos și bucuria ce așteaptă pe sfinți în împărăția cerului. Și așa învățând, a fost prins de domnitorul Alexandriei, și mărturisind pe Stăpânul Hristos, Dumnezeu adevărat, l-au băgat în foc. Și așa primind fericitul și doritul său sfârșit, și-a dat sfântul său suflet lui Dumnezeu.

[3] **Tot în această zi, pomenirea Sfântului Hariton, care fiind aruncat în groapă de var, s-a săvârșit; pomenirea Sf. Mucenic Arhontie, care cu foamea fiind chinuit, s-a săvârșit; pomenirea celui întru sfinți împăratul Constantin cel nou, care se săvârșește în Biserica Sfinților Apostoli; și pomenirea Sfântului noului Mucenic Polidor, care a mărturisit în Efesul cel nou la anul 1794 și prin sugrumare s-a săvârșit.**

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

SINAXAR

În această lună, în ziua a patra pomenirea Sfântului Sfințitului Mucenic Vavila, arhiepiscopul Antiohiei celei mari, și a celor împreună cu dânsul Sfinții trei prunci, care prin sabie s-au săvârșit.

Acesta a gonit din biserică lui pe împăratul Nume-rian, care intrase în ea, căci ucisese pe fiul împăratului perșilor, pe care îl avea zălog. Pentru aceea l-au băgat în fiare și l-au purtat pe uliță, apoi i-au tăiat capul și lui și celor trei tineri.

[4] **Tot în această zi, pomenirea Sfântului Vavila dascălul de la Antiohia, împreună cu cei de sub ascultarea lui, optzeci și patru de copii, care de sabie s-au săvârșit.**

Împărățind Maximian la Nicomidia, creștinii se ascundeau din pricina gonirii împotriva lor. Mergând cineva la împăratul, îi zise: «Împărate, un bătrân, anume Vavila, șade într-o cămară ascuns și învață pe pruncii celor nebuni să nu cinstească pe zei, ci să cinstească pe Cel răstignit». Și îndată trimitând cu dânsul ostași, au adus pe Vavila cu ucenicii lui înaintea împăratului. Și-i zise împăratul: «De ce nu te închini la zeii la care se închină toată lumea? De ce amăgești și pe prunci să nu se închine la ei?» Iar sfântul răspunse: «Zeișii păgânilor, o, împărate, sunt demoni, iar Dumnezeul nostru a făcut cerurile; dar tu și cei ce sunt cu tine fiind orbi, nu vedeți adevărul». Aceste cuvinte aduseră pe împăratul și pe cei ce erau cu dânsul la mânie, și au poruncit la

patru ostași să-l bată cu pietre peste obraz, peste coaste și peste vine, să-i zdrobească umerii și gleznele, cu pietre, și, după ce-i zdrobiră toate încheieturile, îi puseră legături grele la grumaji și la picioare și l-au băgat în temniță. După aceea aduseră pruncii, optzeci și patru fiind la număr, parte bărbătească și femeiască. Și a început împăratul a-i lua cu cuvinte amăgitoare, dar ei nu răspundeau, ci se întorceau unii la alții. Văzând că nu răspund, a osebit pe zece dintr-înșii, cei mai mari la vârstă, și le zise: «Iată voi ca niște înțelepți supuneți-vă poruncii mele, și faceți jertfă la zei, și veți fi în palat cu mine, îndulcindu-vă mai bine». Atunci Amonie și Donat ziseră împăratului: «Noi fiind credincioși, nu jertfim la demoni surzi și muți». Atunci a poruncit să-i bată, și întorcându-se împăratul către ceilalți prunci, le-a zis: «Jertfiți cel puțin voi, ca să nu pățiți mai rele decât cele ce au pățit aceștia». Dar și ei strigă: «Creștini suntem, și nu vom jertfi; ci anatema să fi tu și zeii tăi». Atunci a poruncit să-i bată și să-i bage în temniță, să se chinuiască de foame.

Iar a doua zi a poruncit să spânzure pe dascălul lor, și pe prunci, pe fiecare îl întreba, dacă se leapădă de Hristos și de dascălul lor. Și văzând că nu vor să se lepede, a poruncit să li se taie capetele tuturor împreună și dascălului. Mergând înainte sfântul la locul cel rânduit cu cei optzeci și patru de ucenici ai săi, cânta: «Iată eu și pruncii pe care mi i-a dat Dumnezeu». Și sosind la locul sfârșitului, după porunca împăratului, întâi i-au tăiat capul Sfântului Vavila, apoi au tăiat și pe prunci. Iar unii credincioși mergând noaptea, și punând într-o corăbioară moaștele, le-au dus la Bizanț, le-au pus către partea de miază-noapte, afară din cetate, în trei sicrie unde este satul ce se cheamă Moni, dând laudă și mulțumire lui Dumnezeu.

[4] Tot în această zi, pomenirea Sfântului Teotim și Teodul care, dintre slujitorii chinuitori crezând, în foc s-au săvârșit.

[4] Tot în această zi, pomenirea Sfântului Prooroc Moise, care cu pace s-a săvârșit.

Acesta s-a născut în Egipt și l-a luat din apă fiica lui Faraon și l-a făcut sieși fiu și l-a învățat toată înțelepciunea egiptenilor. Înantând el cu vârsta și făcându-se de patruzeci de ani, a ucis un bărbat egiptean care bătea pe un evreu. Pentru aceea temându-se a fugit în pământul Madiam. Și acolo luându-și femeie pe Semfora, fata lui Iotor, i s-a arătat Dumnezeu în para rugului. Și plinind acolo patruzeci de ani, din porunca lui Dumnezeu, s-a pogorât la Egipt către Faraon, ca să-l facă să libereze pe evrei să aducă jertfă lui Dumnezeu. Și devreme ce acela nu voia să asculte, îndată a bătut Egiptul cu zece plăgi și luând poporul cu Pronia și voia lui Dumnezeu, cu argint și cu aur, și trecându-i Marea Roșie și învățându-i cu semne, i-a întărit cu Legea. Dar

pentru că a mâniat pe Dumnezeu cu grăirea împotriva, suindu-se în munte a murit, fiind de 120 de ani, înainte de venirea lui Hristos cu 1485 de ani.

[4] Tot în această zi, pomenirea Sfintei Ermiona, una din fiicele lui Filip Apostolul.

Sfântul Apostol Filip, care a botezat pe famenul Candachiei, a avut patru fiice, pe care Evanghelistul Luca le mărturisește de proorocițe și fecioare. Dintre acestea Ermiona și Eutihia s-au dus în Asia căutând pe Teologul Ioan, și neaflându-l căci se mutase, aflat-au pe Petronie, ucenicul lui Pavel Apostolul, și luând învățătura de la dânsul, urma obiceiurilor lui. Iar Ermiona se deprindea cu meșteșugul doctoriei. Drept aceea venea mulțime multă, și lecuia pe toți, chemând numele lui Hristos.

Trecând însă Traian împăratul asupra perșilor, se arată sfânta că este creștină și aducând-o înaintea lui căută să o înșele cu amăgiri și să o despartă de Hristos. Dar de vreme ce nu voia să se supună, a poruncit ca să o bată peste obraz multe ceasuri. Iar Ermiona văzând pe Domnul șezând la judecată în chipul lui Petronie, care îi grăia și o întărea, socotea bătăile ca o nimica.

Deci văzând împăratul întărirea și neînduplecarea gândului ei, rușinându-se, a slobozit-o. Și de atunci, deschizând în Asia sălășluire de oaspeți, odihnea pe toți și-i lecuia și sufletește și trupește. Și Domnul se preamărea în toate zilele de către tot omul, cât a trăit împăratul Traian.

Iar dacă a murit el, împărățind Adrian, ginerele său, și înștiințându-se de cele despre sfânta, trimise slujitori de o aduseră înaintea lui și-i zise: «Spune-mi, bătrâno, de câți ani ești, și de ce neam, și în ce stare te afli?» Iar sfânta, răspunzând, zise: «Domnul meu Hristos știe de câți ani sunt și de ce neam». Împăratul zise: «Dezbrăcați-o de haina ei și o bateți fără de milă», zicându-i să răspundă cu smerenie la cele ce o întreabă împăratul; și așa au bătut-o cumplit. După aceea a supus-o la chinuri îndelungate în căldări cu smoală, din care a rămas nevătămată. Și scoțând-o a grăit ea către împăratul: «Împărate! Domnul meu m-a întors spre somn în căldare, și am văzut unde mă închinam marelui zeu Iraclie». Iar el bucurându-se îi porunci să intre în capiște. Atunci sfânta făcând rugăciune întru sineși către lubitorul de oameni Dumnezeu nostru, îndată se făcu turet din cer, și căzând jos la pământ idolii care erau în capiște, se zdrobiră și se făcură pulbere. Și ieșind, sfânta zise împăratului: «Intră înăuntru de ajută zeilor, că au căzut și nu pot să se scoale».

Intrând împăratul și văzând zdrobirea idolilor, a poruncit să i se taie cinstitul ei cap afară din cetate. Și luând-o Teodul și Timotei, au ieșit din cetate și neîngăduindu-i să-și facă rugăciunea, s-au repezit cu obrăznicie asupra ei, dar li s-au uscat mâinile. Rugându-se atunci de sfânta, și crezând cu tot sufletul în

Domnul nostru Iisus Hristos s-au însănătoșit, și au rugat pe sfânta ca să se roage pentru dânșii să-și dea sufletele lor către Domnul înaintea ei. Și aceasta făcându-se a răposat și ea cu pace, aproape de același loc. Și venind oarecare credincioși binecinstitori, și luându-le moaștele le puseră în Efes în loc ales și însemnat, întru mărirea Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh.

[4] Tot în această zi, pomenirea Sfinților Mucenici Centurion, Ochean, Teodor, Amian și Iulian, ce se trăgeau din satul Candavalea.

Acești sfinți pentru mărturisirea cea întru Hristos, după alte multe chinuri din porunca lui Maximian au fost băgați într-o baie înfierbântată; dar scăpând de acolo prin dumnezeiescul înger, li s-au tăiat picioarele cu tesla, și fiind aruncați în foc, și-au primit sfârșitul.

[4] Tot în această zi, pomenirea Sfinților Mucenici: Ermiona și surorile ei, Haritina și Eutihia, Petroniu, Sarvil, Tatuil și Veveia.

Acești sfinți au trăit pe vremea împăratului Adrian. Dintre ei Tatuil era preot al idolilor, dar printr-un oarecare episcop, a venit la credință. Pentru aceea a fost bătut cu toiuge de Avgar domnitorul, ars pe obraz, și chinuit în multe și felurite chipuri. Iar la urmă prin sabie s-a săvârșit, împreună cu sora sa Veveia.

[4] Prăznuirea Icoanei Maicii Domnului „la Rugul Aprins“.

Rugul Aprins a fost o descoperire din Vechiul Testament, care a preînchipuit o taină a lui Dumnezeu, ce s-a petrecut în Noul Testament. Moise vede un rug arzând și nemistuiuindu-se, iar noi vedem în aceasta pe Maica Domnului, care a primit în pântecel ei pe Dumnezeu și nu s-a ars, ea l-a zămislit pe Hristos, prin lucrarea Duhului Sfânt. Rugul Aprins este și numele unei icoane ce o înfățișează pe Maica Domnului și pe care Biserica Ortodoxă o prăznuiește la data de 4 septembrie. Mănăstirea Sfânta Ecaterina de pe Muntele Sinai, păstrează o slujbă a Rugului Aprins, scrisă pe manuscris, care încă se mai săvârșește, la cererea pelerinilor și la furtuni mari. Biserica Ortodoxă a văzut întotdeauna în Rugul Aprins pe Maica Domnului, care a dat naștere Mântuitorului Iisus Hristos, rămânând nevătămată și pururea Fecioară. Această imagine a Maicii Domnului apare des în iconografia și iconografia Bisericii. Una dintre cele mai vechi reprezentări ale Maicii Domnului drept Rugul Aprins, ne-o înfățișează pe aceasta ținându-L în brațe pe Pruncul Hristos, în mijlocul unui rug arzând, în partea stângă apărând Moise cu încălțăminte scosă, căci „locul este sfânt“. Se crede însă că cea mai veche icoană a Rugului Aprins se păstrează încă în Mănăstirea Sfânta Ecaterina – Muntele Sinai. În această icoană, Isaia o cinstește pe Maica Domnului și pe Prunc. Icoana Rugul Aprins este mult cinstită de credincioși, aceștia văzând-o pe Maica Domnului, zugrăvită pe aceasta,

drept ocrotitoarea de incendii. Aceasta se datorează unei minuni a Maicii Domnului, petrecută astfel: Un incendiu a cuprins un grup de case. Oamenii au început să fugă alarmați, doar o femeie stând în genunchi în fața casei și ținând în mână o icoană a Maicii Domnului, Rugul Aprins. Casa îi ardea în întregime. A doua zi, deși casele cuprinse de incendiu erau scrum, casa bătrânei era neatinsă nici de cea mai mică flacăra. Cele mai multe icoane cu Rugul Aprins ne înfățișează un rug aprins stilizat. Acesta ne apare ca două romburi suprapuse, unul de culoare roșie, închipuind focul, iar altul de culoare verde, închipuind rugul. Aceste două romburi formează o stea cu opt colțuri, având în centru pe Maica Domnului cu Pruncul. În cele patru colțuri ale rombului verde se află simbolurile celor patru Evangheliști: un înger (Matei), un leu (Marcu), un vițel (Luca) și un vultur (Ioan). În colțurile rombului roșu ne apar înfățișați arhangheli. Mănăstirea Solovki, din Rusia, păstrează o veche icoană cu Rugul Aprins, care datează încă din secolele XVI-XVII.

[4] Imnul-Acatist închinat Maicii Domnului, la Icoana „la Rugul Aprins“.

Părintele Daniil a fost profund marcat de modelul duhovnicesc al Maicii Domnului, care l-a coborât pe Dumnezeu pe Pământ prin puritatea și smerenia sa. Ea reprezintă măsura ascultării depline ce a anulat neascultarea lui Adam. Și cum comunicarea omului cu Dumnezeu nu se poate face decât prin rugăciune, Maica Domnului reprezintă *Ipostazul rugăciunii, rugăciunea intrupată*. Primul condac al *Imnului Acatist* se deschide printr-o întrebare, ca semn al căutării arzătoare: *Cine este Aceasta, ca zorile de albă și curată? Ne întâmpină o primă comparație: Maica Domnului ca zorile, comparație ce se unește semantic cu versul al treilea, Stăpână Porfirogenetă și Doamnă a Dimineții*. Semantismul celor trei expresii, prin care se atribuie diverse calități Maicii Domnului, conține o trăsătură de sens comună. Cele două versuri cuprind întreaga dogmă mariologică: pe de o parte sugerează neprihănirea Fecioarei și grația dumnezeiască, iar pe de altă parte, versurile trimit la calitatea sa de *teutokos* – Născătoare de Dumnezeu. Dimineața este acel moment al zilei care semnifică și timpul paradisiac, când toate erau neperversitate. Întruparea lui Hristos din pântecel Maicii Sale aduce posibilitatea restaurării paradisiului în sufletul fiecărui credincios. În *Icosul I*, Maica Domnului este numită *meșteșug ceresc de mânecată mântuire*, sintagmă pe care o așezăm în același complex de semnificații legat de *dimineața / început*. Sintagma poate semnifica faptul că Fecioara Maria a cunoscut încă din copilărie, ascensiunea spre desăvârșire și și-a păstrat toată viața nevinovăția primei copilării. Răspunsul la întrebarea formulată în primul vers al *Imnului Acatist: E Împărăteasa rugăciunii*,

rugăciunea întrupată – preamărește calitatea de mijlocitoare a Maicii Domnului. Sintagma *Împărăteasa rugăciunii* poate avea cel puțin două interpretări: pe de o parte, rugăciunea sa este cel mai bine primită dintre rugăciunile oamenilor, fiind cea mai curată, pe de altă parte, Maica Domnului este împărăteasa rugăciunii pentru că strânge rugăciunile tuturor și le depune la picioarele Mântuitorului și, totodată, prin rugăciunile sale, amână înfricoșătoarea Judecată. Deci, brațul vertical al crucii ar fi: curăția fecioarei pământești cheamă harul ceresc. Iar brațul orizontal al crucii este reprezentat de relația interumană autentică, a rugăciunii omului pentru aproapele său, căci Maica Domnului a avut cu totul fire umană, ea rugându-se pentru ceilalți semeni ai săi. (Prof. Constantin Rotărescu, Vatra Dornei, 22 iulie, 2004).

[4] Tot în această zi, pomenirea Sfinților trei mii șase sute douăzeci și opt de mucenici.

Aceștia fiind aflați ascunși în munții și peșterile Nicomidiei, Maximian, chinându-i cu nenumărate chinuri i-a omorât.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

SINAXAR

În această lună, în ziua a cincea, pomenirea junghierii Proorocului Zaharia, tatăl înaintemergătorului Ioan.

Acest Zaharia era din Ierusalim, fiu al lui Iuda preotul, care se numea și Varahia. Și a propovăduit cu îndrăzneală și fără de sfilă pe cea de Dumnezeu Născătoare Maică și Fecioară, poruncindu-i să nu iasă din ceata cea orânduită a fecioarelor. Dar neaflându-se Ioan, fiul său, pe care-l ascunsese mama sa de partea cealaltă a Iordanului într-o peșteră, pe vremea când erau omorâți pruncii din porunca lui Irod, a fost omorât de Iudei în mijlocul altarului.

[5] Tot în această zi, pomenirea Sfinților Mucenici Urban, Teodor, Medimn și a celor împreună cu dânșii optzeci de preoți și leviți adică diaconi.

Acești sfinți au fost goniți din Biserică de Valent cel cu minte rea. Și suferind nenumărate chinuri, iar mai pe urmă fiind băgați într-o corabie dusă într-un colț de mare ce se cheamă locul Astachin și dându-i-se foc corăbiei, s-au săvârșit în ea.

[5] Tot în această zi, pomenirea Sfântului Mucenic Avdie episcopul, care a fost în zilele lui Isdigerd, împăratul perșilor.

Sfântul acesta a fost pe vremea lui Teodosie împăratul romanilor și a lui Isdigert împăratul perșilor, în anii

patru sute doisprezece. Fiind prins de mai-marele vrăjitor care îl silea să se închine soarelui și focului, fiindcă nu s-a plecat, a poruncit să-l bată peste tot trupul cu toiege de trandafir pline de ghimpi, atât de mult, încât a ajuns ca un mort. Pentru aceasta luându-l slujitorii l-au dus la casa sa. Și după un ceas și-a dat sufletul său în mâinile lui Dumnezeu.

[5] Tot în această zi, pomenirea Sfântului Apostolul Petru cel din Atira.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

SINAXAR

În această lună, în ziua a șasea, pomenirea minunii celei mari ce s-a făcut în Colosele Frigiei de Arhistrategul Mihail.

La locul ce se cheamă Herotop, aproape de cetatea Colose, în Frigia, a fost din darul lui Dumnezeu, pe vremea Sfinților Apostoli, un izvor de apă făcător de minuni, dintru care multe tămăduiri primeau bolnavii, ca la scaldătoarea Siloamului, iar deasupra izvorului era o biserică închinată Sfântului Arhangel Mihail. Despre începuturile acestui izvor, o foarte veche tradiție spune că, atunci au fost trimiși Sfinții Apostoli Ioan Teologul și Filip, unul în Efes, iar altul în Ierapole, să propovăduiască și în acele părți Evanghelia Domnului Hristos. Deci, înainte de a se duce la propovăduire în alte cetăți, stând ei la Herotop, au proorocit că peste tot locul acesta va străluci darul Sfântului Arhangel Mihail, prin minunile ce se vor face acolo. Și, îndată după plecarea Sfinților Apostoli, a izvorât la locul acela, apă făcătoare de minuni, după proorocirea lor. Și se tămăduiau neputințele oamenilor, primind sănătate, și mulți se botezau în numele Sfintei Treimi. Între cei veniți a fost și un păgân din Laodiceea, a cărui fiica era mută din naștere, chemat fiind printr-o strălucitoare vedenie de noapte, de Arhangelul însuși. Și, dezlegându-se limba fiicei sale, păgânul în semn de mulțumire a zidit deasupra izvorului aceuia o prea frumoasă biserică, cu hramul Sfântului Arhangel Mihail, cu toată buna podoabă înfrumusețând-o, iar el s-a botezat în sfânta credință. Fapte ca acestea umpleau de pizmă pe păgânii închinători la idoli, din Colose, care chibzuiau ce ar putea face ca să stăvilească năvala celor credincioși la această biserică. Și ura lor se îndrepta împotriva cinstitului slujitor al bisericii de acolo, preotul Arhip, un om cu viață sfântă, care încă din copilărie se afla în slujba acelei biserici și care acum era un minunat propovăduitor al dreptei credințe, aducând pe mulți la Hristos. Deci, păgânii au pus la cale, în cele din urmă, să abată